

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

Бібліотека
Одеського університету
Ім. І. І. Мечникова

ЗАНАУКОВІ КЛАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

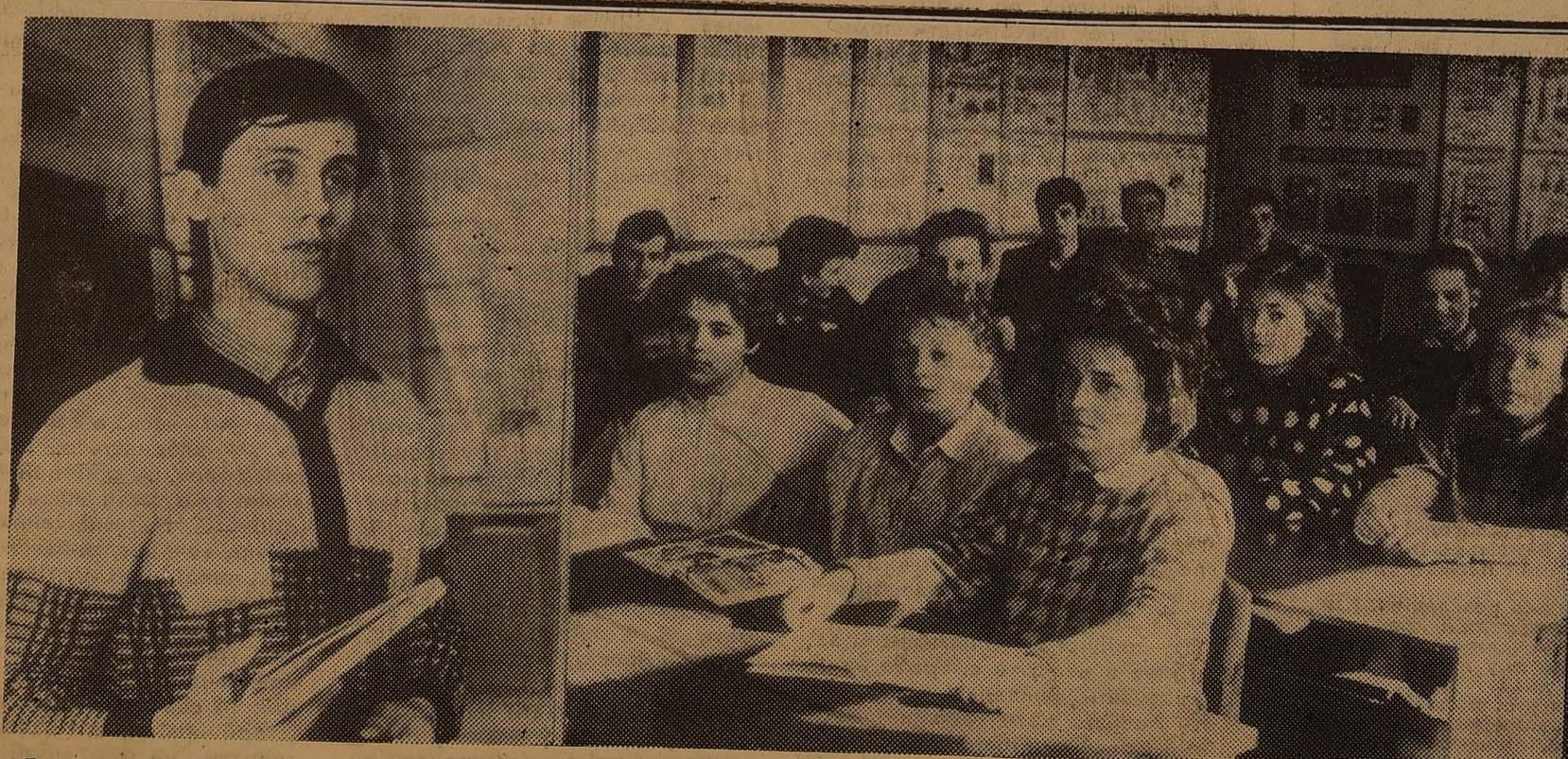
Видається з 1933 р.

№ 10 (1783). 16 БЕРЕЗНЯ 1990 РОКУ.

Ціна 2 коп.

Президент
Союзу Радянських
Соціалістичних Республік
М. С. ГОРБАЧОВ

Березень — це не лише перший місяць весни. Це ще й пора перших у житті уроків для наших четвертоокурсників. Гаєсте, що легко було Олегові Дяченку 45 хвилин говорити про Льва Толстого, коли від поглядів учениць не приховаш ні вузла на краватці; ні шнурків на черевиках! Тут потрібне не лише досконале знання матеріалу. Тут треба ще й тримати себе так, щоб клас пішов за тобою, за твоєю розповіддю.

З уроку Олег вийшов зі спілнілим чубом і, як він сам склав, почував себе так, ніби вагон з вугіллям розвантажив. Зато пожвавлені обличчя учнів говорили інше: їм сподобалось, і Лев Толстой не залишиться для них письменником тільки «з программи».

На фото: Урок з російської літератури в 10-б класі школи № 27.

17 березня—
другий
тур
виборів.
Оберемо
найбільш
достойних!

ГОЛУБИЙ ДУНАЙ І ПІВДЕННА ПАЛЬМІРА

ЦИМИ ДНЯМИ ПЕРШИЙ ПРОЕКТОР ПРОФЕСОР М. П. КОВАЛЕНКО ПОВЕРНУВСЯ З ПАРИЖА, ДЕ ВІН ПЕРЕБУВАВ НА ЗАПРОШЕННЯ ЮНЕСКО. НА ЗАПИТАННЯ НАШОГО КОРСПОНДЕНТА: «МЕТА ВАШОЇ ПОЇЗДКИ ДО ФРАНЦІЇ І Її РЕЗУЛЬТАТИ?» — МИКОЛА ПАВЛОВИЧ ВІДПОВІВ:

— 26—27 лютого в Парижі в резиденції ЮНЕСКО проходила нарада, учасникам якої було надано до розгляду екологічний проект «Голубий Дунай». Ідея його — повернути одній з найбільших європейських річок її колишню красу і чистоту.

Звичайно, це чудова ідея. І час для її практичного розвязання настав. Не лише тому, що екологічний стан цієї водної артерії дійшов меж затримки, а тому, що зараз у Європі кардинально змінюються становище: держави, які ще вчора протистояли одна одній, від конфронтації переходятять до об'єднання зусиль в економічному, соціальному, культурному й екологічному оздоровленні континенту.

Проте, слід сказати, що конкретного рішення нарада не ухвалила, бо немає ще конкретного проекту — є лише ідея і підходи до її реалізації.

Свою концепцію соціально-геоекологічного аналізу для ухвалення рішень щодо управління станом річки Дунай подали і вчені нашого університету — завідувач кафедрою фізичної географії професор Г. І. Швебс

і завідувач кафедрою загальної морської геології доцент Є. П. Ларченков. Вирішено доручити університетам у Будапешті й Відні конкретну проробку ідеї з фінансовою оцінкою проекту. Зроблено конкретну пропозицію нашому університетові — взяти участь у вироблені рекомендацій на підставі досліджень, що їх ми можемо провести в північній частині Чорного моря.

Паралельно розглядалося також питання про створення в одній з європейських країн принципово нового за своєю концепцією Університету народів Європи. Від Радянського Союзу в обговоренні цього питання брали участь ректор Ленінградського університету професор С. А. Меркур'єв, заступник голови Держкомосвіти Ф. І. Перегудов, який до речі, є автором однієї з концепцій університету народів, і представник Одеського університету в мої особи.

Одеса висловила готовність надати площу під можливе будівництво університету народів.

Конкретне рішення з цього питання ухвалюватиметься на альтернативній основі. Представник ЮНЕСКО запропонував нам провести разом із вченими Болгарії і Турції в рамках офіційного проекту дослідження в північно-західній частині Чорного моря.

Наш університет дістав також запрошення до участі в конкурсі на виконання

робіт з біотехнології, до одержання контракту ЮНЕСКО на ці роботи.

За час перебування в Парижі ми мали контакти з представниками університету в Реймсі. Французька сторона висловила бажання співпрацювати з нами в галузі гуманітарних наук, зокрема, в юриспруденції. Ми охоче прийняли таку пропозицію.

Перспектива участі університету в усіх названих вище заходах більш ніж приваблива.

— Микола Павловичу, які епізоди з вашого перебування в Парижі запам'яталися особливо?

— Напружена робота в ЮНЕСКО геть не лишала часу для знайомства зі столицею Франції, та все ж разом з іншими учасниками наради мені вдалося прогулятися вечірнім Парижем. Враження незабутні. У цьому зв'язку хотів би звернутися до студентів, побажати їм ретельно вивчати іноземні мови. Незнання їх збідлює передусім самих нас.

Крім того, я мав змогу познайомитися в ЮНЕСКО з головним редактором «Огонька» Віталієм Коротичем, який відрекомендував мене головному редакторові «АиФ» В. А. Старкову. Той висловив ширу подяку комуністам і всім працівникам Одеського університету, які надіслали свого часу до «АиФ» телеграму солідарності й підтримки. Вона дуже допомогла редакції тижневика.

М. ЩЕРБАНЬ.

Сотуємось
до ХХVIII
з'їзду
КПРС

В партійній організації Одеського держуніверситету розпочинається звітно-виборча кампанія у зв'язку з підготовкою до ХХVIII з'їзду КПРС. Пропонуємо комуністам під час звітно-виборчих зборів цехових парторганізацій розглянути такий порядок денний:

1. Звіт про роботу партбюро за минулій період. Доповідач - секретар партбюро.

2. Вибори нового складу партбюро.

3. Вибори делегатів на VI загально-університетську партконференцію (модус представництва: один делегат від 2 комуністів).

4. Про рекомендацію комуністів до вищестоячих партійних органів.

У ПАРТКОМІ ОДУ

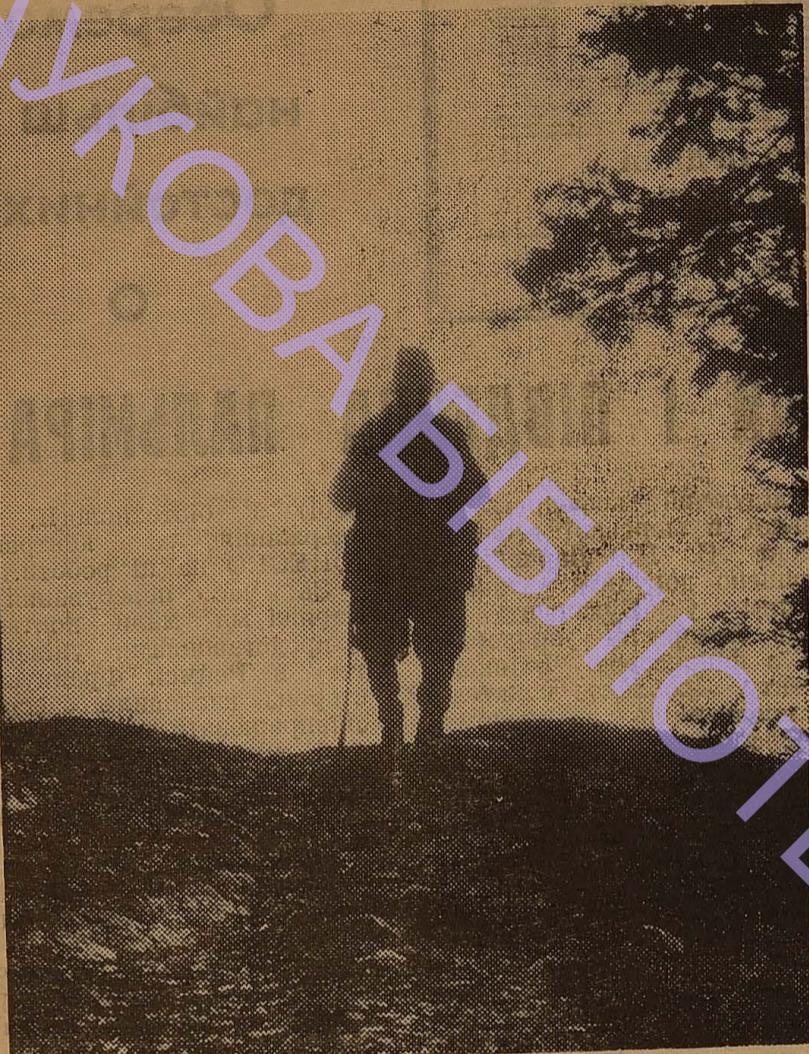
13 березня відбулося по-зачергове засідання партійного комітету університету, на якому розглянуто питання про участь комуністів в організаційно-політичному забезпеченні виборів народних депутатів Української РСР та місцевих Рад 4 березня 1990 року, проаналізовано результати діяльності агітполітцентру.

Члени парткому, секретарі цехових парторганізацій факультетів обговорили питання, пов'язані з організацією другого етапу виборів.

Партком бажає успіху всім працівникам університету — кандидатам у депутати, які пройшли на другий тур виборів.

В. ГЛЕБОВ.

Фотовернісаж

ПО-ФІЛОСОФСЬКУМУ МУДРЕ МИСТЕЦТВО

Якими часом неуважними буваємо ми один до одного, як поверхово судимо про людей, що з ними пілі-о-піліч працюємо. Та ось трапляється щось, і знайома тобі людина розкривається раптом несподіваними гранями внутрішньої краси, порядності доброти, справжньої талановитості.

Цілком випадково відкрилася для нас і Влада Пашкевич, студентка III курсу російського відділу філфаку. Сьогодні ми виносили на суд читачів кілька її фотографій. Вдвівтіся пильніше, в них, подумайте над деталями, які на перший погляд, здаються випадковими.

Іде по Землі Трудівник. Обличчя його важко розгледіти. І це, мабуть, не випадково, бо об'єктив вихопив передній край етюду: чітко вимальовується Земля — багатостражданна, ходження переходження вздовж і вперед. Земля, про яку людина починає згадувати аж перед лицем екологічного лиха.

А ось — весняна повінь, як боріння молодих пристрастей, і знову на передньому плані, мов несподіваний укол в серці, чудова західна уламок старого дерева, пошматованого чи то кригою, чи то буревієм. Нагадування про тліність, скромність усього сущого?

Вражає глибина філософського осмислення світу у Владі Пашкевич — молодого майстра не лише за досвідом роботи в художній лабораторії, а й за літами.

Хай цей скромний «вернісаж» на шпалтах нашої газети стане для неї початком великого шляху в мистецтво.

М. УСПЕНЕВ.

Повернені імена

На сторінках республіканської періодичної преси останнім часом широко публікуються матеріали про українських письменників, які в 20—30 роках зазнали незаконних репресій. Зокрема, М. Жулинський у статті, присвяченій В. Вінниценкові («Літературна Україна» за 30 листопада 1989 року), наводить такий факт.

Група українських письменників зі США надіслала в 1954 році на ім'я 2-го Всесоюзного з'їзду 259 українських письменників телеграму: «Українські письменники — політичні емігранти — вітають з'їзд... 1930 року друкувалося 259 українських письменників. Після 1938 року з них друкувалося тільки 36. Просимо з'ясувати в МДБ, де та чому зникли з української літератури 223 письменники?».

В наш час називається іншу (теж приблизну) цифру, що показує кількість репресованих українських письменників, — 500. Почалося з критики творчості та відкідання імен В. Блатного, Г. Михайличенка і В. Чумака — так званих «перших хоробрих». А далі маховик сталінських репресій розкручувався щодалі дужче. Потрапили в його лабети один за одним «неокласики» М. Драй-Хмара, М. Зеров, П. Філіпович, винесено мало не всю спілку революційних письменників «Західна Україна» — серед них Д. Загул, М. Кічура, М. Ірчан і багато інших.

Ось короткі відомості з життя одного із започаткуванників української радянської лі-

резонанс

Новий курс, нові клопоти...

Я уважно прочитав статтю доцента Ю. Сурая («ЗНК», 26 січня) і цілком піділяю його заклопотаність щодо вивчення предмету, який прийшов на зміну історії КПРС. Але маю і свій погляд на цю проблему.

Саме так: проблему, бо чіткої програми викладання ще немає, наша кафедра запропонувала тільки свої варіанти. В чому їх суть?

Почину з назви предмету — політична історія ХХ століття. Політична — це ясно. Але чом ліше ХХ століття? Адже багато історичних подій, що мали місце в нашому столітті, закладалися ще в минулому, дев'ятнадцятому, — різні суспільні течії, політичні гуртки і спілки, зрештою, на вітчизні з'їзд РСДРП (1898 рік). Обміннути всі ці речі означає: збіднити наше мінуле, не зрозуміти джерел потрясінь ХХ століття. Тому, на мою думку, логічніше було назвати курс — політична історія Батьківщини (країни) чи якось подібно до цього.

Щоб не повторювати помилок минулого (а їх було чимало, зокрема, начотницьке вивчення чи, простіше кажучи, зазубрювання тих чи інших подій та їх оцінок), мені здається, наша історія — неповторна і багато в чому трагічну — слід вивчати в усіх її суперечностях і навіть помилках. Гадаю, настав уже час покласти край критиці суспільних явищ, течій, історичних осіб і партій, з програмою яких ми самі до путя не знайомі! Боже спадрі, скільки можна критикувати того ж таки Троцького, Бухаріна, Мартова, Плеханова та інших, не знаючи до ладу їхніх поглядів? Тут, гадаю, велику допомогу може подати нам, як правильно пише Ю. Сурай, університетська бібліотека. До речі, досвід плідного співробітництва з нею в нас уже є, треба його розвивати. Викладачі й студенти повинні мати вільний доступ до всіх бібліотечних фондів.

Що ж до самого викладання історії, то тут не обйтися без докорінних змін. Гадаю, слід узяти курс не на запам'ятовування тих чи інших подій і дат та рішень з'їздів і плену-

тератури — Василя Чумака. Вихідець із селянської сім'ї. В 1919 році працював відповідальним секретарем у журналі «Мистецтво». Під час петлюрівщини й деніківщини залишився в Києві на підпільній революційній роботі, у якій і загинув. Його творчість спілкала долю творчості тих квогорів народу», яких уже не було серед живих, — витравлювалася під завісою мовчання навіть пам'ять про них. Перше посмертне перевидання творів В. Чумака з'явилось аж через 37 років після смерті автора (В. Чумак. Заспів. Твори. — К., 1968), подальші видання в 60—80 роках.

У травні 1929 року з Канади на Україну повернувся талановитий поет, прозаїк, драматург і літературознавець М. Ірчан (А. Д. Бабюк). На той час він уже був відомий у нашій країні з публікацій у журналах «Плуг», «Зоря», «Всесвіт». Приїхавши до Харкова, М. Ірчан одразу ввійшов у бурхливий літературний процес. На початку 1930 року його обрали головою правління спілки письменників «Західна Україна». Під колеса репресій 1932—1933 років потрапив одним з перших.

О. Вишня, (П. М. Губенко), що захівив собі слави найвеселішої і найдотепнішої людини на Україні, після звинувачення в 1933 році в націоналізмі, відбув 10 років категорі і лише за рік до смерті одержав документ про свою невинність...

Скільки їх, людей з типовими біографіями інтелігентів нової епохи — патріотів, безмежно впевнених у гуманізмі і справедливості радянських ідеалів і безжалісно знищених! Імена багатьох з них тепер повертаються, твори перевидаються. Але ще робить та робота в цьому напрямку. Все повинне повернутися в скарбницю національної культури народу, все повинне дійти до читача!

Це стосується також діячів української культури, чи імена свого часу заборонялися навіть вимовляти, — М. С. Грушевського і В. К. Вінниценка.

Наукова бібліотека підготувала розгорнуту книжково-ілюстративну виставку (блізько 70 авторів) і провела зустріч з читачами, присвятивши ці заходи трагічним сторінкам в історії української культури.

На зустрічі виступили професор доктор філологічних наук В. В. Фащенко, працівник університету В. Т. Галяс, доцент Д. В. Малявін. Мова йшла про розстріляний український ренесанс, про похід Сталіна проти української інтелігенції, що набув особливої жорсткості після вбивства Кірова, про долі окремих письменників.

Приєднуймося до слів В. В. Фащенка, який сказав, що Хвильового, Косинку, Плужника і багатьох, багатьох інших треба читати.

В цьому — головна даніна нашої пам'яті.

Л. ОРЛОВА,
головний бібліотекар.

ти його слова з сьогоднішньою перебудовою?

Лише творче обговорення з огляду на всі дальші події може розкрити суть цієї ленінської фрази.

Серед «заборонених тем», що викликають зацікавлення студентів, досі залишається питання еміграції, умовно поділеної на «хвилі», яка розкідала по світу мільйони наших співгromadян. Свого часу ми їх усіх гамузом називали зрадниками, відщепенцями. Але чи не час уже замислитися, чому, наприклад, великий рід (понад 300 чоловік) Л. Толстого, гордості російського народу, живе в різних кутках земної кулі, а не в себе на Батьківщині?

На жаль, процес замовчування більових точок триває й донині. Хто в цьому винен? Хто займається і чи займається взагалі вивченням цього процесу?

Зainteresоване обговорення цих та багатьох інших тем нашої історії даст змогу з'ясувати не лише рівень знань студентів, а й уміння їх мислити. А це головне.

І, нарешті, не можна відрізати нашу історію від сучасності, від тих стратегічних і тактичних завдань, що їх виконує партія на сьогоднішньому етапі перебудови. Будьмо відвертими: голос професіоналів у всьому цьому ще чуті слабко. Найчастіше ми, як і колись, озираємо звідти готових вказівок. А дехто вирішив просто перечитати ліхі часи, а вже тоді коли все владнається, подати свій голос. А він, цей голос, може вже стати нікому не потрібним... На закінчення одна думка, точніше, побажання: наявіть такої ліхі години, як сьогодні, коли зазнають кризи і наше суспільство, і наша наука, треба, щоб студенти жодною мірою не уникали лекцій, ні семінарів з політичною історією країни, а, навпаки, поспішили на них, щоб висловити свою точку зору й послухати товаришів. Без цього сьогодні, мабуть, просто не можна.

П. ЕФИМОВ,
доцент кафедри
політичної історії.

ГОТОВИМСЯ К СЪЕЗДУ

Позиция коммунистов физфака

1. ЦК КПСС должен выступить с законодательной инициативой об отмене конституционного закрепления КПСС как ядра политической системы советского общества.

2. До внесения в текст Конституции изменений, указанных в п. 1, безотлагательно разработать меры по разделению сферы управления государством и обществом, между партией и советскими, государственными, судебными органами.

С этой целью разработать поэтапную программу, которая должна стать основой законодательной инициативы, и будет предусматривать:

— исключение возможности влияния и контроля партийных органов или других политических формирований за деятельность администрации, отмену функций подбора и расстановки кадров, визирования служебных характеристик;

— приостановление участия в политических партиях и в политической деятельности военнослужащих армии, флота, внутренних войск, работников правоохранительных органов и транспорта.

3. ЦК КПСС разработать механизм проведения прямых, тайных, альтернативных, по платформам выборов в одномандатных округах делегатов на все партийные форумы, включая предстоящий XXVIII съезд КПСС.

4. К началу XXVIII съезда ЦК КПСС опубликовать в партийной печати полный отчет о состоянии партийной кассы, а также полные финансовые отчеты по статьям доходов и расходов финансовых средств партии, подготовить предложения по формированию бюджета на текущий период для утверждения его на XXVIII съезде партии.

5. Предать гласности размеры должностных окладов работников партийного аппарата до и после их повышения. Считать решение о повышении зарплаты аппарату без обсуждения в первичных организациях, в условиях фактического замораживания заработной платы трудящихся, дискредитацией партии.

Отменить до съезда повышение зарплаты аппарату в партии и в комсомоле, направить вы свобожденные средства на улучшение условий жизни и медицинского обслуживания ветеранов — инвалидов войны.

6. Партийному съезду рассмотреть вопрос о переименовании партии в соответствии с новой Программой.

КОНЦЕПЦИЯ НОВОГО УСТАВА КПСС

1. В преамбуле отразить идею о том, что партия представляет собой добровольное объединение людей, созна-

тельно принимающих идеи демократического социализма, действующих в рамках Конституции и Законов СССР, не имеющих никаких привилегий по отношению к членам других партий и беспартийным. Дать научную трактовку понятия демократического социализма, отразив такие его стороны, как приоритет общечеловеческих ценностей перед классовыми, правовое самоуправляющееся общество, общество социально защищенных людей и социальной справедливости, обеспечивающее условия для творческого развития личности и другие. Социалистическими должны быть признаны все методы и способы достижения цели, которые идут во благо человеку, не ущемляют интересы групп людей и не нарушают общечеловеческие моральные ценности.

Партия действует через своих членов, добиваясь их избрания в советские, государственные органы, общественные организации демократическим путем.

2. **Обязанности членов партии.** Основными обязанностями членов партии являются: признание Устава и Программы партии, выполнение решений первичной организации, участие в ее работе, оплата членских взносов, пропаганда социалистической идеи, уважение прав и достоинства человека независимо от его происхождения, образования, национальной принадлежности. Не выполнение этих требований, либо прямая дискредитация партии ведут к исключению из партии. Исключение из партии — единственное наказание, которое может быть применено в таком случае. Система выгодов — должна быть отменена и заменена такими мерами партийного воздействия, как товарищеская критика, беседа и т. п.

3. **Права членов партии** должны быть существенно расширены. Предусмотреть право членов партии на создание платформы, механизм представления этих платформ на съездах партии, конференциях и т. д. Члены партии имеют право на полную информацию о деятельности всех органов партии. Предусмотреть право на свободный выход из партии.

4. **Организационное строение партии.** Принцип построения партии — территориальный или производственный. Основу партии составляют первичные организации, создающиеся либо по территориальному признаку, либо по производственному. Высшими организациями партии являются съезд партии, региональные конференции, формирование которых идет по одномандатным партийным округам на принципе

альтернативности. Выборы делегатов для участия в работе высших органов партии проводятся прямым, тайным, по платформам голосованием.

Съезд избирает: 1) Центральный комитет партии, выполняющий координационную и информационную роль в пределах полномочий, определенных съездом; 2) Центральную Контрольную Комиссию, наблюдающую за выполнением всеми членами партии требований Устава и Программы, осуществляющую контроль за расходованием средств Центральным Комитетом.

Первичные партийные организации для координации своих действий на региональном уровне могут создавать (снизу вверх) региональные исполнительные (координационные) органы — райкомы, горкомы, обкомы и т. п., определять порядок их функционирования и финансирования.

Любое решение первичной организации, не противоречащее Уставу, Программе, решениям Съезда и других высших органов (региональных конференций), включая решение о приеме в партию, является окончательным и не может быть отменено исполнительными органами. Исключение из партии может быть отменено Центральной Контрольной Комиссией. Решение первичной организации принимается большинством голосов.

Решения всех органов партии должны своевременно доходиться до всех членов партии. Исключить понятие партийной тайны.

Предусмотреть широкую автономию республиканских парторганизаций, входящих в КПСС.

5. **Денежные средства партии** формируются из членских взносов, функционирования партийных предприятий и т. д. Основная масса средств находится в распоряжении первичных организаций, которые сами финансируют созданные ими координационные органы и их аппарат.

Определенный процент от доходов отчисляется ЦК и ЦКК для осуществления их деятельности. Бюджет партии формируется высшими органами снизу вверх. Предусмотреть механизм регулярной (раз в год) отчетности в партийной прессе в расходовании средств.

Ветераны партии, пенсионеры по их желанию освобождаются от уплаты членских взносов. Первичные организации могут оказать своим членам материальную помощь.

Членские взносы — единственная обязательная форма материальной поддержки партии. Регламентация объема подписки на партийную печать должна быть отменена.

общества. В РУХ входят как ярко выраженные националисты, так и коммунисты, поддерживающие программу РУХа. Всеми ими движет стремление к установлению демократического режима на Украине и обеспечению ее суверенитета, хотя, конечно, единогласия по этим вопросам нет. Различно и их отношение к КПСС: от крайне негативного до готовности перейти к конструктивному диалогу. На мой взгляд, целесообразно перейти к диалогу с прогрессивными силами РУХа, сообща искать выход из кризиса, в котором оказались наша страна и партия.

К сожалению, многие партийные организации на местах не смогли учесть меняющейся обстановки и пойти на переговоры с «неформалами». Сложилась ситуация, когда партия по принципиальным вопросам развития общества оказалась в

хвосте событий. Неформалы же более инициативны. Не это ли явилось причиной того, что часть рядовых коммунистов начала сдавать партийные билеты. Принцип демократического централизма, который до 1917

года способствовал превращению РСДРП в мощную и гибкую политическую силу, способную действовать как в легальных, так и в нелегальных условиях, в новой ситуации действует против самой партии, превращая ее в пустую обширную, но все же замкнутую и изолированную централизованную секту, где к тому же руководство отделено от рядовых членов партии.

Попыткой переосмысления процессов, происходящих в

КОММУНИСТЫ КАФЕДРЫ ФИЛОСОФИИ ЕСТЕСТВЕННЫХ ФАКУЛЬТЕТОВ ПОСТАНОВИЛИ:

1. Одобрить в основном проект Платформы ЦК КПСС к XXVIII съезду КПСС «К гуманному, демократическому социализму».

2. Поставить вопрос перед парткомом ОГУ о проведении общеуниверситетского партийного собрания для обсуждения предсъездовских документов с приглашением руководителей городской и областной партийной организаций.

3. Считать необходимым осуществление на практике разделение функций партийных и государственных органов. Осуществить коренную реорганизацию партии в соответствии с ее функциями как общественно-политической организации. Провести реорганизацию партийного аппарата, обеспечить подчинение аппарата выборным партийным органам.

4. Считать необходимым утвердить демократическую форму распределения финансовых партии, подконтрольность бюджета партии партийным организациям. Не менее 60 процентов партийных взносов должно оставаться в первичных партийных организациях. Проводить формирование и расходование партийного бюджета снизу вверх.

5. Передать на деле демократически избранным Советам всю полноту власти от партаппарата.

6. Закрепить возможность создания горизонтальных структур в партии, например, объединения по целевым, функциональным, профессиональным и т. д. интересам). Вернуться к свободе фракций и группировок, идеальных течений внутри КПСС. Представить уставные гарантии защиты прав меньшинства.

7. Выборы делегатов на XXVIII съезд КПСС и XXVIII съезд КПУ проводить прямым тайным голосованием на альтернативной основе по одномандатным избирательным округам.

8. Выборы секретарей и членов бюро партийных комитетов всех уровней проводить путем прямого тайного голосования на альтернативной основе, а членов партийных комитетов — по рекомендациям первичных партийных организаций.

9. Подчинить партийные средства массовой информации только съездам и партийным конференциям, выведя их из подчинения исполнительным органам партии. Редакторов партийных средств массовой информации избирать на соответствующих партконференциях и съездах.

10. Провести изучение общественного мнения коммунистов университета по вопросам предсъездовских документов и представить результаты на общеуниверситетское партийное собрание.

Принято на партсобрании

26 февраля 1990 г.

— пересмотреть расчет отчислений партийных взносов с денежных доходов членов партии после вычета всех налогов; пересмотреть расчет уплаты взносов для работающих пенсионеров;

— исключить социально-классовый признак членства в партии;

— упростить выход коммунистов из партии;

— ввести сплошную ротацию работников партаппарата и возрастной ценз для руководящих партийных работников;

— поддержать платформу КПСС о возможности перехода к многопартийной системе;

— поддержать отмену 6 ст. Конституции СССР.

Принято на партсобрании

21 февраля 1990 года.

Откровенно о главном

Сегодня остро и со всех сторон критикуют партию. Но виновата не вся партия, а партаппарат, и в этом все убедились. Разве от нас, рядовых членов партии, что-то зависело в прошлом? Мы все поддерживали решения Политбюро. А сегодня все валим на умерших. А разве ныне живущие — Алиев, Кучма, Романов — ни в чем не виноваты? Но мы почему-то молчим. Во многом ошиблись и нынешнее руководство партии. Разве не его ошибка то, что происходит в Прибалтике? Только под давлением партийных масс и народа руководство партии вышло с законодательной инициативой.

Сейчас, когда партия окажется на положении, одинаковом для всех общественных организаций, роль нас, рядовых членов партии, как никогда, возрастает. И поэтому я поддерживаю Платформу ЦК КПСС.

3. САИТОВ,

партии и в обществе, явилось расширенное заседание партийного комитета университета, состоявшееся 31 января с. г. Во многих выступлениях прозвучали критические замечания в адрес парткома ОГУ,

ДИАЛОГ — ЛУЧШЕ!

были даны новые оценки деятельности низовых парторганизаций. Однако иногда нет-нет, да и проскальзывают старые подходы к новым проблемам. Так, реплика секретаря парткома В. В. Анищук, из которой явствует, что партком неодобрительно относится к неформальным, к сожалению, встреченным молодежью без энтузиазма. Это значит, что партком заранее отказывается не только от влияния, но даже от контактов с теми из неформалов, кто близок нам по своим целям и задачам. Если партия хочет и впредь оставаться лидирующей в советском обществе, после отмены 6-й статьи, она должна всегда идти на шаг, два шага впереди демократических сил. Только тогда она станет истинной партией рабочего класса и прогрессивной интеллигенции.

А. ФИЛИПЕНКО,
студент истфака.

3 стор.

календарь избирателя

17 МАРТА—ПОВТОРОЕ ГОЛОСОВАНИЕ

Сообщение средств массовой информации о том, что повторное голосование по выборам народных депутатов Украинской ССР и местных Советов народных депутатов состоится в субботу, 17 марта с. г., а не в воскресенье, как это бывало прежде, вызвало у отдельных избирателей вопрос: с чем это связано? Вот что сообщил редакции «Знамени коммунизма» секретарь облисполкома Б. Н. Стречен:

Решение о проведении повторного голосования в субботу, 17 марта, принято соотвествующими избирательными комиссиями. При этом исходили из того, что субботний день более удобен для избирателей. Многие из них готовятся к двухдневному отдычу, связанному с поездками, в частности, на садово-городные участки и т. п.

«Знамя коммунизма» от 13 марта с. г.

ПОЗДРАВЛЯЕМ ТОВАРИЩЕЙ, ПОБЕДИВШИХ В ПЕРВОМ ТУРЕ:

АГЕЕВА В. В. — второго секретаря Центрального райкома Компартии Украины, КАРАКАША И. И. — доцента кафедры трудового права Одесского госуниверситета, МУРЗАНОВСКОГО Г. М. — студента исторического факультета госуниверситета, СТЕПАНОВА Е. Н. — ассистента кафедры русского языка госуниверситета, ФИЛИПЕНКО А. А. — студента исторического факультета госуниверситета. Все они ИЗБРАНЫ ДЕПУТАТАМИ В ЦЕНТРАЛЬНЫЙ РАЙОННЫЙ СОВЕТ НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ. ГРИГОРЕВСКОГО И. В. — студента факультета романо-германской филологии, ИЗБРАННОГО ДЕПУТАТОМ В ПРИМОРСКИЙ РАЙОННЫЙ СОВЕТ НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ.

УВАЖАЕМЫЕ ТОВАРИЩИ ИЗБИРАТЕЛИ,

проживающие:

ул. Петра Великого, №№ 6, 8;

ул. Пастера, №№ 23, 25, 27, 42;

ул. Садовой, №№ 5, 5-а, 7, 11, 13;

ул. Артема, №№ 11, 13;

ул. Баранова, №№ 13, 15, 17, 21, 23, 25, 27, 31, 33-а, 34, 36, 38, 40;

ул. Щепкина, №№ 2, 12.

17 марта с. г., с 7.00 до 20.00 Вы приглашаетесь на избирательный участок № 15/30 (ул. Петра Великого, 2 — университет) для проведения голосования по выборам депутатов в Верховный Совет Украинской ССР и местные Советы народных депутатов.

На избирательном участке будут повторно баллотироваться:

В Верховный Совет Украинской ССР:

(Центральный избирательный округ № 301) РЕЗНИК Б. Я. — заведующий кафедрой Одесского государственного медицинского института им. Пирогова;

ЧЕРНЫЙ Ю. Ф. — кинорежиссер Одесской киностудии им. А. Довженко.

В Одесский областной Совет народных депутатов:

(избирательный округ № 91) КОЗИЦКИЙ С. В. — до-

цент государственного университета им. И. И. Мечникова;

САЕНКО В. М. — заведующий кафедрой Одесского инженерно-строительного института.

В Одесский городской Совет народных депутатов:

(избирательный округ № 240)

МАЛЯВИН Д. В. — доцент Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова;

СТУДЕННИКОВ И. В. — студент Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова.

В Центральный районный Совет народных депутатов:

(по избирательному округу № 52)

ПОВТОРНЫЕ ВЫБОРЫ (состоится 22 апреля 1990 года).

(по избирательному округу № 54)

ПОВТОРНЫЕ ВЫБОРЫ (состоится 22 апреля 1990 года).

(по избирательному округу № 53).

По результатам выборов избран депутатом ФИЛИПЕНКО А. А. — студент Одесского госуниверситета.

(по избирательному участку № 55)

По результатам выборов избран депутатом КОЖУХОВСКИЙ В. Г. — директор парка «Победа».

ЖЕЛАЕМ УСПЕХА преподавателям, сотрудникам и студентам Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова, прошедшем на второй этап выборов народных депутатов Украинской ССР и депутатов местных Советов:

В Верховный Совет Украинской ССР:

(Жовтневый избирательный округ № 294)

РОМАНОВ Ю. С. — заведующий отделом астрономической обсерватории.

В Одесский областной Совет народных депутатов:

(избирательный округ № 91)

КОЗИЦКИЙ С. В. — доцент, физический факультет университета.

(избирательный округ № 17)

ЗАЙЦЕВ В. А. — доцент кафедры философии гуманистических факультетов ОГУ.

(избирательный округ № 1)

РОМАНОВ Ю. С. — заведующий отделом астрономической обсерватории.

(избирательный округ № 77)

ТОПЧИЕВ А. Г. — заведующий кафедрой экономической географии госуниверситета.

(избирательный округ № 4)

ДРАГАН Г. С. — доцент кафедры теплофизики ОГУ.

В Одесский городской Совет народных депутатов:

(избирательный округ № 240)

МАЛЯВИН Д. В. — доцент факультета РГФ университета;

СТУДЕННИКОВ И. В. — студент исторического факультета университета.

(избирательный округ № 167)

НЕМЧЕНКО Ю. А. — доцент Одесского госуниверситета.

ТУЛЯКОВ В. А. — ассистент кафедры уголовного права университета.

(избирательный округ № 9)

ДРАГАН Г. С. — доцент кафедры теплофизики ОГУ.

Виктор Фельдман ГЕНДОНАД КУЛЬТУРЫ ИЗ

подобранный библиотекой — здесь было немало альбомов по различным видам искусства, а всего — 2069 единиц (1915 г.) и 4632 (1919 г.). Отчего книжный фонд за четыре года столь стремительно разросся? А дело в том, что в условиях гражданской войны, бесконечной смены в Одессе правительства, владельцы частных библиотек искали в музее убежище для книжных сокровищ. Забирать их потом, разумеется, было некому.

Познакомимся с некоторыми из личных собраний, оказавшимися в музее, и их былыми владельцами.

Фонд Ашкенази — 433 названия, по инвентарной книге музея номера от 2740 до 3150. Старинный одесский род банкиров Ашкенази (Абрам Гаврилович, Гавриил Абрамович, Гавриил Евгеньевич. Зигфрид Абрамович) известен в городе своей благотворительной деятельностью и огромными библиотеками.

Фонд М. В. Брайковича — 400 названий, по инвентарной книге музея номера от 3318 до 3717. Инженер Михаил Васильевич Брайкович был председателем Одесского отделения Русского технического общества, вице-президентом Одесского общества изящных искусств, известным коллекционером. Уезжая в эмиграцию, он передал все свое собрание картин Городскому музею изящных искусств по Софиевской, 5 (ныне — Художественный музей).

Фонд семьи Розенов — 126 названий, по инвентарной книге музея номера от 2614 до 2739. Розены — семейство одесских интеллигентов. Книги и ряд произведений искусства принадлежали, очевидно, инженеру Василию Карповичу и врачу Григорию Евгеньевичу Розенам.

Фонд К. М. Севастопуло — 204 названия, по инвентарной книге музея номера 3151—3246; 3272—3277; 3945—4349. Карл Маркович Севастопуло — почетный мировой судья, товарищ председателя Одесского отделения Российского общества садоводства, владелец коллекции произведений восточного искусства.

Отдельным фондом хранятся книги, подаренные музею профессором И. А. Линниченко (229 книг) и самого профессора Н. П. Кондакова (53 книги, в том числе несколько экземпляров знаменитых по своему полиграфическому исполнению «Византийских эмаэй»).

После отъезда Н. П. Кондакова в Петербург во главе музея стояли профессора Оскар Федорович Базинер, Михаил Карпович Павловский, Александр Иванович Кирпичников. Последним хранителем музея был профессор Борис Васильевич Варнеке (в 1914—1920 гг.).

В 1921 г. музей перешел в ведение организованного на базе университета ИНО (Института народного образования). Хранителем музея был назначен заведующий отделом комплектования Главной библиотеки высшей школы г. Одессы Федор Евстафьевич Петрунь (1922 г.).

Руководство ИНО не сумело оценить музей по достоинству, считало обузой, стремилось от него избавиться. Вскоре такой случай представился, и музей без всякого сожаления был передан ИЗО.

Так университет потерял не только, так сказать, материальные ценности, но и частицу своей истории, духовной культуры, души...

Автор выражает признательность краеведу и библиофилю, большому знатоку истории художественной жизни старой Одессы Сергею Зеноновичу Лущику за содействие в сборе материалов для подготовки данной публикации.

Специально для «ЗНК».

ПИШИТЕ НАМ:

270057, Одесса-Центр, вул. Петра Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, 1-й поверх, кімната, 9.

ДЗВОНИТЬ:

Тел. 23-84-13.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.